

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยหลักกฎหมายว่าด้วย “การขายตามคำพรรณนา” ตามที่บัญญัติใน มาตรา 503 วรรคสอง และมาตรา 504 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางในการใช้การตีความกฎหมาย รวมทั้งข้อเสนอในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

1. บทสรุป

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติให้การขายตามคำพรรณนาเป็นการขายเฉพาะอย่างประเภทหนึ่งตามที่บัญญัติในมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกำหนดให้ผู้ขายมีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาเท่านั้น โดยอาจสันนิษฐานเจตนารมณ์ในการบัญญัติหลักกฎหมายว่าด้วยการขายตามคำพรรณนาได้ว่าเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายสัญญาซื้อขายของต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามมาตรา 13 ของ Sale of Goods Act 1979 ในประเทศอังกฤษ แต่อย่างไรก็ตาม ในบันทึกgrayงานการประชุมกรรมการร่างกฎหมายก็ได้กล่าวถึงเหตุผลในการบัญญัติมาตรา 503 วรรคสอง ไว้อย่างชัดเจน กล่าวแต่เพียงว่าการขายตามคำพรรณนามีลักษณะเป็นการขายโดยวิธีการบอกลักษณะเท่านั้น ประกอบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขายตามคำพรรณนาโดยตรงมีเพียงสองมาตรา คือ มาตรา 503 วรรคสอง และมาตรา 504 ซึ่งมาตราทั้งสองดังกล่าวก็ได้มีอธิบายความหมายหรือลักษณะของการขายตามคำพรรณนาไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีตำราทางวิชาการ รวมทั้งคำพิพากษากฎีกาได้อธิบายความหมายและลักษณะของการขายตามคำพรรณนาไว้ต่างๆ กัน ซึ่งสามารถสรุปลักษณะสำคัญของการขายตามคำพรรณนาตามที่ปรากฏในกฎหมายไทยได้ดังต่อไปนี้

1. การขายตามคำพรรณนามีลักษณะเป็นการซื้อขายโดยวิธีการบอกลักษณะของทรัพย์สิน กล่าวคือ เป็นการซื้อขายที่ผู้ซื้อตกลงซื้อโดยเชื่อในคำบรรยายถึงลักษณะรูปพรรณสัณฐานและคุณภาพของทรัพย์สินตามที่ได้พรรณนาไว้ ซึ่งอาจเป็นการพรรณนาด้วยวาจา รูปภาพ ลายลักษณ์อักษรตามสมุดภาพ (catalog) หรือด้วยวิธีการใดๆ ก็ได้ เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนด

ว่าผู้ขายต้องทำการพรรณนาลักษณะของทรัพย์สินด้วยวิธีการใด และแม้ว่าโดยปกติการพรรณนาจะเป็นการกระทำโดยฝ่ายผู้ขายเป็นหลักก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่เป็นการจำกัดว่าเฉพาะแต่ผู้ขายเท่านั้นที่จะต้องเป็นผู้พรรณนาลักษณะหรือคุณภาพของทรัพย์สินจึงจะก่อให้เกิดสัญญาซื้อขายตามคำพรรณนาได้ ทั้งนี้ เนื่องจากหากผู้ขายได้มอบหมายให้ตัวแทนหรือบุคคลอื่นทำการพรรณนาลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินแทนตนแล้ว สัญญาซื้อขายที่เกิดขึ้นก็มีลักษณะเป็นการขายตามคำพรรณนาได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติว่าด้วยตัวการตัวแทน

นอกจากนั้นผู้ซื้อยังสามารถเป็นผู้พรรณนาลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากหน้าที่ของผู้ขายในการส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกิดขึ้นจากการที่ผู้ขายได้ให้คำรับรองไว้โดยปริยายว่าตนจะส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้อ ซึ่งโดยรูปแบบอาจเป็นการรับรองในคำพรรณนาที่ผู้ซื้อเป็นฝ่ายกระทำก็ได้ กล่าวคือแม้ว่าผู้ขายจะมีได้เป็นผู้พรรณนาลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายเองโดยตรง แต่หากผู้ขายได้แสดงออกไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายว่าตนตกลงจะส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะตรงตามคำพรรณนาที่ผู้ซื้อเป็นฝ่ายกระทำแล้ว ก็ถือว่าผู้ขายได้ให้คำรับรองไว้โดยปริยายว่าตนจะส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้อเช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้ขายจึงมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะหรือคุณสมบัติตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้อ แม้ว่าตนจะมีได้เป็นผู้พรรณนาลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินโดยตรงก็ตาม ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อสังเกตของศาสตราจารย์ จิตติ ติงศภัทิย์ ในหมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 286/2520 ในกรณีของการซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาว่า “...มาตรา 503 ไม่ได้ระบุว่าผู้ขายเป็นผู้พรรณนารายการของทรัพย์สินที่ขาย ที่จริงผู้ซื้อหรือผู้ขายพรรณนาก็คงไม่มีผลแตกต่างกัน” ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าหน้าที่ของผู้ขายในการส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาโดยลักษณะย่อมเกิดขึ้นจากความตกลงร่วมกันของคู่สัญญาทั้งฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขาย ดังนั้น ไม่ว่าผู้ซื้อหรือผู้ขายจะเป็นผู้พรรณนาลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ซื้อขาย ผู้ขายก็ยังคงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวโดยการส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้ออยู่นั่นเอง

สำหรับการซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อซึ่งศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาในประเด็นดังกล่าวว่า การซื้อขายในกรณีนี้เป็นเพียงการซื้อขายธรรมดาอันเกิดจากคำเสนอและคำสนองระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายเท่านั้น เนื่องจากผู้ขายไม่ได้เป็นผู้พรรณนาถึงลักษณะรูปพรรณสัณฐานและคุณภาพของทรัพย์สินไว้โดยตรงตั้งแต่แรก การซื้อขายในกรณีนี้จึงมิใช่การซื้อขายตาม

คำพรรณนา¹ ผู้เขียนเห็นว่าแม่ผู้ซื้อจะเป็นผู้เริ่มต้นกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินตามที่ตนต้องการมาตั้งแต่แรกก็ตาม แต่การที่ผู้ขายได้เข้าร่วมในการยื่นซองประกวดราคาต่อผู้ซื้อก็ย่อมเป็นการรับรองโดยปริยายว่าตนมีความพร้อมที่จะจัดหาสินค้าที่มีลักษณะตรงตามคำพรรณนาที่ผู้ซื้อกระทำได้เช่นเดียวกัน ประกอบกับหากพิจารณาลักษณะการเกิดขึ้นของสัญญาซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อแล้ว จะพบว่าการที่ผู้ซื้อออกประกาศแจ้งความประกวดราคาโดยการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ตนต้องการมีลักษณะเป็นเพียงการเชิญชวนให้ทำคำเสนอประกวดราคาโดยฝ่ายผู้ขายเท่านั้น² กล่าวคือ การออกประกาศประกวดราคาดังกล่าวยังไม่มีลักษณะเป็นคำเสนอตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากยังไม่เป็นผลให้เกิดสัญญาซื้อขายขึ้นโดยทันทีในเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งสนองรับ ดังนั้น การที่ผู้ขายได้เข้าร่วมในการยื่นซองประกวดราคาในการซื้อขายรายนั้นย่อมเป็นการแสดงเจตนาทำคำเสนอที่มีการพรรณนาลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินขึ้นมาแทน โดยถือว่าผู้ขายได้นำคำพรรณนาเกี่ยวข้องกับลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินที่ผู้ซื้อได้กำหนดในประกาศแจ้งความประกวดราคามาเป็นคำพรรณนาของผู้ขายเพื่อใช้ประกอบในการเสนอขายทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้ซื้อแทนแล้ว ดังนั้น การทำสัญญาซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อจึงมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการที่ผู้ขายพรรณนาลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินเพื่อให้ผู้ซื้อตกลงใจทำสัญญาซื้อขายตามคำพรรณนาตามรูปแบบโดยทั่วไปนั่นเอง

แต่อย่างไรก็ตาม หากมีธรรมเนียมปฏิบัติหรือข้อตกลงของคู่สัญญาไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายให้ทำสัญญาซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว หากยังไม่มีการทำสัญญาซื้อขายเป็นลายลักษณ์อักษรตามที่กำหนดไว้ก็ให้ถือว่าสัญญาซื้อขายในกรณีดังกล่าวยังไม่เกิดขึ้นจนกว่าจะได้มีการทำสัญญาซื้อขายเป็นลายลักษณ์อักษรตามมาตรา 366 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เสียก่อน ซึ่งในระหว่างการทำสัญญาซื้อขายเป็นหนังสือนั้นหากคู่สัญญาได้เจรจาทำความตกลงรายละเอียดในลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินขึ้นใหม่ โดยมีได้ยึดถือลักษณะหรือคุณสมบัติตามคำพรรณนาที่ผู้ขายได้รับรองไว้แล้ว สัญญาซื้อขายที่เกิดขึ้นก็มีลักษณะเป็นเพียงการขายตามธรรมดาเท่านั้น เนื่องจากคู่สัญญามีได้ยึดถือลักษณะของทรัพย์สินตามคำพรรณนาอีกต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม

¹ คำพิพากษาฎีกาที่ 286/2520, คำพิพากษาฎีกาที่ 998/2521 และคำพิพากษาฎีกาที่ 3281/2524 เป็นต้น

² จี๊ด เศรษฐบุตร, หลักกฎหมายแพ่งลักษณะนิติกรรมและหนี้, น. 249-251.

หากการซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องทำสัญญาซื้อขายเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแม้ว่าจะมีข้อกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือก่อนก็ตาม แต่หากไม่มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ซื้อขายกันใหม่แล้ว การซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อในกรณีดังกล่าวก็มีลักษณะเป็นสัญญาซื้อขายตามคำพรรณนาได้เช่นเดียวกัน

2. การขายตามคำพรรณนาไม่ควรจำกัดว่าต้องเป็นกรณีที่ผู้ซื้อไม่มีโอกาสได้เห็นตัวทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาซื้อขายเสมอไป กล่าวคือ แม้ผู้ซื้อจะมีโอกาสได้เห็นทรัพย์สินก่อนก็ตาม แต่หากเป็นการยากที่ผู้ซื้อจะตรวจสอบคุณภาพของทรัพย์สินดังกล่าวได้ การซื้อขายในกรณีนี้ก็เป็นการขายตามคำพรรณนาได้เช่นเดียวกัน หากว่าผู้ซื้อได้ตกลงใจซื้อทรัพย์สินโดยอาศัยคำพรรณนาของผู้ขายเป็นหลัก ดังนั้น การที่ผู้ซื้อมีโอกาสได้เห็นหรือตรวจดูทรัพย์สินก่อนการส่งมอบจึงมิได้ทำให้สัญญาซื้อขายที่มีลักษณะเป็นการขายตามคำพรรณนากลายเป็นสัญญาซื้อขายธรรมดาไป ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 13 (3) ของ Sale of Goods Act 1979 ในฐานะที่เป็นต้นแบบของบทบัญญัติว่าด้วยการขายตามคำพรรณนาของไทย ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังว่า “การที่ผู้ซื้อมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าด้วยตัวเองนั้น มิได้ทำให้การขายซึ่งโดยสภาพเป็นการขายตามคำพรรณนากลายสภาพเป็นการขายตามธรรมดาเท่านั้น” นอกจากนี้การตีความโดยไม่จำกัดว่าการขายตามคำพรรณนามีเฉพาะในกรณีที่ผู้ซื้อไม่เห็นตัวทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาเท่านั้นยังเป็นการสอดคล้องกับลักษณะของการประกอบธุรกิจในปัจจุบันที่ผู้ซื้อสามารถเข้าถึงทรัพย์สินต่างๆ ได้มากขึ้น ประกอบกับทรัพย์สินในปัจจุบันก็มีความสลับซับซ้อนในขั้นตอนของการผลิตมากกว่าเดิม การที่ผู้ซื้อมีโอกาสได้ตรวจตราทรัพย์สินดังกล่าวก่อนก็มิได้ทำให้ผู้ซื้อทราบลักษณะหรือคุณสมบัติที่แท้จริงของทรัพย์สินนั้นได้ ดังนั้น สัญญาซื้อขายที่เกิดขึ้นจึงยังคงเกิดจากคำพรรณนาที่ได้บรรยายไว้เป็นสำคัญ

การตีความในทางแนวทางเช่นนี้ได้เป็นการทำลายลักษณะสำคัญของการขายตามคำพรรณนาแต่อย่างใด เนื่องจากจำเป็นต้องพิจารณาลักษณะของทรัพย์สินที่ซื้อขายประกอบต่อไปด้วยว่า ผู้ซื้อสามารถตรวจสอบลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินได้ด้วยความสามารถของตนหรือไม่ กล่าวคือ หากทรัพย์สินนั้นยากแก่การตรวจสอบคุณสมบัติที่แท้จริงของทรัพย์สินได้และผู้ซื้อก็ยังคงเชื่อถือในคำพรรณนาที่บรรยายไว้เป็นหลัก สัญญาซื้อขายที่เกิดขึ้นก็มีลักษณะเป็นการขายตามคำพรรณนาเช่นเดียวกัน เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงโดยชัดเจนว่าการที่ผู้ซื้อมีโอกาสได้ตรวจตราคุณสมบัติของทรัพย์สินก่อนทำให้ผู้ซื้อตัดสินใจซื้อทรัพย์สินดังกล่าวโดยเชื่อตาเชื่อใจตนเอง ซึ่งย่อมส่งผลให้การขายในกรณีนี้จึงเป็นเพียงการขายตามธรรมดาเท่านั้น หากใช้การขายตามคำพรรณนาไม่

3. คำพรรณนาที่จะก่อให้เกิดผลทางกฎหมายได้นั้น จะต้องเป็นคำพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติ คุณลักษณะหรือคุณภาพของทรัพย์สินในประการใดประการหนึ่ง กล่าวคือ หากคำพรรณนามิได้เกี่ยวข้องกับลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายแล้ว การซื้อขายในกรณีดังกล่าวก็มิใช่การขายตามคำพรรณนา เช่น ข้อความที่กล่าวถึงการผ่อนชำระราคา หน้าที่ชำระค่าฤชาธรรมเนียม หรือการรับประกันความชำรุดบกพร่อง เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากการขายตามคำพรรณนาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินที่ซื้อขายเป็นสำคัญ นอกจากนั้นคำพรรณนาจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการอวดอ้างคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ไม่มีรายละเอียดแห่งคำรับรองอย่างเป็นทางการจะเป็นกิจจะลักษณะ เพื่อสร้างบรรยากาศหรือเรียกร้องความสนใจโดยใช้ข้อความลอยๆ ที่ไม่มีการยืนยันข้อเท็จจริงโดยจริงจัง เนื่องจากเป็นเพียงคำพูดตามวิสัยของพ่อค้าโดยทั่วไป (Dealer's talk) ที่สามารถกระทำได้ตามกฎหมาย เนื่องจากไม่มีวิญญาณคนใดจะหลงเชื่อในคำโฆษณาเช่นนั้น เช่น “โคคาโคล่า คือสิ่งที่แท้จริง” หรือ “เบ๊ปซีดีที่ดีที่สุด” เป็นต้น ดังนั้น คำพรรณนาที่จะก่อให้เกิดผลในทางกฎหมายได้นั้นจะต้องเป็นคำพรรณนาที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ซื้อขายว่ามีประการใดบ้าง อันเป็นการยืนยันคุณสมบัติที่แน่นอนของทรัพย์สิน ซึ่งอาจจะระบุไว้โดยชัดเจนหรือโดยปริยายก็ได้

นอกจากนั้นการพรรณนายังมีความหมายรวมถึงการโฆษณาขายสินค้าที่ผู้ขายได้เผยแพร่ต่อบุคคลโดยทั่วไปด้วย หากว่าผู้ซื้อได้ตกลงใจซื้อทรัพย์สินดังกล่าวโดยเชื่อในคำโฆษณาของผู้ขายเป็นหลัก เนื่องจากถือได้ว่าคู่สัญญาตกลงกันให้นำคำโฆษณาดังกล่าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงในสัญญาซื้อขายแล้ว ดังนั้น ผู้ขายจึงมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะตรงตามคำโฆษณาให้แก่ผู้ซื้อ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมผู้บริโภคยุคปัจจุบันที่การโฆษณาเข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้ซื้อเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการโฆษณาขายสินค้าผ่านสื่อต่างๆ จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในทางปฏิบัติการโฆษณาขายสินค้าในปัจจุบันจึงมักเป็นการกระทำของผู้ผลิตสินค้ามากกว่าจะเป็นการกระทำของผู้ขาย ซึ่งหากผู้ขายได้แสดงออกไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายว่าตนได้นำข้อความตามคำโฆษณาของผู้ผลิตหรือบุคคลอื่นๆ มาใช้เป็นคำพรรณนาของตนแล้ว เช่น การที่ผู้ขายได้นำรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ผลิตเป็นผู้จัดทำขึ้นมาใช้ประกอบการขายแก่ผู้ซื้อ เป็นต้น ก็ย่อมอาศัยการตีความได้ว่าการโฆษณาขายสินค้าโดยผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือบุคคลอื่นๆ ที่ได้แสดงตนว่าเป็นผู้ผลิตถือเป็นคำพรรณนาของผู้ขายแทนแล้ว ดังนั้น ผู้ขายจึงมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำโฆษณาให้แก่ผู้ซื้อตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้ขายมิได้แสดงออกโดยการรับรองคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินตามที่ปรากฏในการโฆษณาของผู้ผลิตหรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวแล้ว ก็จะไม่อาจตีความเพื่อกำหนดหน้าที่ในการส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำโฆษณาให้แก่ผู้ขายได้ ทั้งนี้เนื่องจากการโฆษณาที่ผู้ซื้อจะเรียกร้องให้ผู้หนึ่งผู้ใดรับผิดชอบตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ จะต้องเป็นการพรรณนาที่กระทำโดยบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับตนเท่านั้น ดังนั้น หากผู้ขายมิได้เป็นผู้พรรณนาหรือโฆษณาลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ตนเสนอขายต่อผู้ซื้อแล้ว ผู้ขายก็ไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำพรรณนาหรือคำโฆษณาของบุคคลอื่น เช่น ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือบุคคลอื่นๆ ที่ได้แสดงตนว่าเป็นผู้ผลิต เป็นต้น ซึ่งในขณะเดียวกันผู้ซื้อก็ไม่อาจเรียกร้องให้ผู้ผลิต หรือบุคคลที่กระทำการโฆษณารับผิดเนื่องจากการส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนาได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมิใช่บุคคลที่เป็นคู่สัญญากับผู้ซื้อโดยตรง ทั้งที่โดยข้อเท็จจริงแล้วการโฆษณาขายสินค้าของผู้ผลิตส่งผลให้ผู้ซื้อเกิดความเชื่อมั่นในลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้ามากยิ่งขึ้น ประกอบกับหากผู้ซื้อได้รับทราบคุณสมบัติหรือคุณภาพของสินค้าจากสื่อโฆษณาที่ผู้ขายหรือผู้ผลิตได้เผยแพร่แก่บุคคลเป็นการทั่วไปแล้ว ผู้ซื้อก็มักจะมีได้สอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าจากผู้ขายอีก ซึ่งหากพิจารณาบทบัญญัติว่าด้วยคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายตามที่ปรากฏในต่างประเทศ เช่น มาตรา 14 (2) ของ Sale of Goods Act 1979 ในประเทศอังกฤษหรือมาตรา 2 (2)(d) ของ DIRECTIVE 1999/44/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 May 1999 on certain aspects of the sale of consumer goods and associated guarantees แล้วจะพบว่า ได้มีการกำหนดให้นำข้อความที่ผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือบุคคลอื่นๆ ที่ได้แสดงตนว่าเป็นผู้ผลิตแสดงต่อบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อความที่ปรากฏในสื่อโฆษณามาใช้ประกอบในการพิจารณาคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายด้วย เว้นแต่ข้อเท็จจริงปรากฏในเวลาทำสัญญาซื้อขายว่า ผู้ขายไม่ทราบหรือไม่มีเหตุอันควรทราบถึงข้อความที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือบุคคลอื่นที่ได้แสดงตนว่าเป็นผู้ผลิตแสดงต่อบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับคุณภาพของทรัพย์สินที่ตนเสนอขายต่อผู้ซื้อ หรือข้อความดังกล่าวได้ถูกยกเลิกหรือแก้ไขก่อนที่สัญญาซื้อขายจะเกิดขึ้น ซึ่งการยกเลิกหรือแก้ไขได้กระทำต่อสาธารณชนแล้ว หรือการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากข้อความดังกล่าว เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าหากมีการนำหลักการดังกล่าวมาบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้วก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการคุ้มครองความคาดหวังของผู้ซื้อในคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายได้ดียิ่งขึ้น

4. การขายตามคำพรรณนาอาจมีได้ทั้งทรัพย์สินเฉพาะสิ่งและทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่ง แต่โดยทั่วไปแล้วการขายตามคำพรรณนามักเป็นเรื่องการซื้อขายทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่ง (Non-specific goods) เสียเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการซื้อขายที่ผู้ซื้อมักจะไม่มีโอกาสได้เห็นทรัพย์สินที่ซื้อขายด้วยตัวเองก่อน แต่ได้ตกลงซื้อโดยเชื่อในคำบรรยายถึงลักษณะรูปพรรณสัณฐานและคุณภาพของทรัพย์สินที่ได้ให้ไว้ ดังนั้น ในทางปฏิบัติจึงยังมิได้มีการกำหนดตัวทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาไว้เป็นการแน่นอน กล่าวคือ มีเพียงการกำหนดลักษณะ คุณสมบัติหรือคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายเท่านั้น

ส่วนการขายตามคำพรรณนาในกรณีของทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง (Specific goods) แม้ว่าผู้ซื้อจะมีโอกาสได้เห็นหรือตรวจตราทรัพย์สินก่อนก็ตาม แต่หากไม่อาจทราบถึงลักษณะหรือคุณสมบัติที่แท้จริงของทรัพย์สินเพียงการได้เห็นหรือสัมผัสในช่วงเวลาอันสั้นแล้ว การขายทรัพย์สินเฉพาะสิ่งในกรณีดังกล่าวก็เป็นการขายตามคำพรรณนาได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้การขายตามคำพรรณนายังสามารถเกิดขึ้นได้กับทรัพย์สินในอนาคต (Future Goods) ซึ่งผู้ขายจะได้มาหรือจัดทำขึ้นในภายหลังจากที่ได้ตกลงทำสัญญากัน ทั้งนี้ เนื่องจากลักษณะของการขายตามคำพรรณนาไม่ถูกจำกัดว่าต้องมีทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาในขณะที่ทำสัญญาซื้อขายเสมอไป กล่าวคือ แม้ว่าทรัพย์สินที่ผู้ซื้อตกลงซื้อจะยังไม่อยู่ในขณะทำสัญญาก็ตาม แต่หากผู้ซื้อตกลงซื้อโดยเชื่อในคำพรรณนาที่ได้บรรยายไว้แล้ว ผู้ขายก็มีหน้าที่ต้องจัดหาทรัพย์สินที่มีลักษณะ คุณสมบัติหรือคุณภาพตรงตามคำพรรณนาเพื่อส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อเช่นเดียวกัน

สำหรับการโอนกรรมสิทธิ์โดยผลของการขายตามคำพรรณนานั้น เนื่องจากการขายตามคำพรรณนามักเป็นกรณีของการซื้อขายทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่งเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ซื้อขายจึงยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อทันทีที่ทำสัญญาซื้อขายกันตามมาตรา 458 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ ผู้ขายจะต้องทำการเลือกกำหนดตัวทรัพย์สินที่จะส่งมอบด้วยความยินยอมของผู้ซื้อตามมาตรา 195 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก่อน เพื่อให้ทราบแน่นอนว่าเป็นทรัพย์สินใด โดยผู้ขายจะต้องให้โอกาสแก่ผู้ซื้อในการตรวจดูด้วยว่าทรัพย์สินนั้นมีลักษณะหรือคุณสมบัติตรงตามคำพรรณนาหรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากการซื้อขายทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่งซึ่งผู้ขายจะต้องจัดหาในภายหลังกั้น ผู้ซื้อไม่อาจทราบได้ว่าทรัพย์สินจะมีลักษณะตรงตามคำพรรณนาหรือไม่ ดังนั้น ผู้ซื้อจึงควรมีโอกาสที่จะได้ตรวจดูทรัพย์สินดังกล่าวก่อน แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาว่ากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะโอนไปยังผู้ซื้อเมื่อใดในกรณีของทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่งนั้น จะต้องคำนึงถึงลักษณะของทรัพย์สินประกอบด้วยว่า โดยข้อสัญญาหรือโดยปกติประเพณีจะต้องให้โอกาสแก่ผู้ซื้อในการตรวจดูก่อนหรือไม่ หากทรัพย์สิน

นั้นโดยเจตนาของคู่สัญญาหรือโดยปกติประเพณีไม่จำเป็นต้องมีการตรวจตราก่อน กรรมสิทธิ์ก็จะโอนไปยังผู้ซื้อนับแต่เวลาที่ผู้ขายได้กระทำการอันตนจะพึงต้องทำเพื่อส่งมอบทรัพย์สินนั้น ทุกประการตามมาตรา 195 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

แต่อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการขายตามคำพรรณนาอาจเป็นกรณีของการซื้อขายทรัพย์สินเฉพาะสิ่งได้เช่นเดียวกัน การโอนกรรมสิทธิ์ในกรณีนี้จึงเป็นไปตามหลักการที่ตามมาตรา 458 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายยอมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่วันที่ผู้ซื้อได้ทำสัญญาซื้อขายกัน เว้นแต่การซื้อขายตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขบังคับก่อนหรือเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นตามมาตรา 459 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นหากเป็นการขายตามคำพรรณนาที่สามารถระบุตัวทรัพย์สินได้เป็นการแน่นอนในทันทีที่ทำสัญญาซื้อขายแล้ว เช่น การซื้อขายที่ผู้ซื้อได้เห็นทรัพย์สินนั้นแล้วแต่ผู้ซื้อได้ตกลงซื้อโดยอาศัยคำพรรณนาของผู้ขายเป็นหลัก หรือแม้ผู้ซื้อจะไม่ได้เห็นทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาก่อนก็ตาม แต่หากสามารถระบุตัวทรัพย์สินได้เป็นการแน่นอนแล้ว การขายตามคำพรรณนาในกรณีนี้ก็เป็นการซื้อขายทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเช่นเดียวกัน ซึ่งกรรมสิทธิ์ยอมโอนไปทันทีที่ทำสัญญาซื้อขาย แต่อย่างไรก็ตาม คู่สัญญาอาจกำหนดเป็นเงื่อนไขว่ากรรมสิทธิ์จะยังไม่โอนไปจนกว่าผู้ซื้อจะได้ตรวจดูทรัพย์สินก่อนก็ได้ ซึ่งยอมส่งผลให้ทรัพย์สินนั้นกลายเป็นทรัพย์สินไม่เฉพาะสิ่งซึ่งกรรมสิทธิ์จะโอนไปไม่ได้ต่อเมื่อผู้ซื้อยอมรับมอบทรัพย์สินนั้นแล้ว

5. การขายตามคำพรรณนาที่ผู้ขายได้เอาตัวอย่างทรัพย์สินให้ผู้ซื้อตรวจดูด้วยนั้น หากใช้จะทำให้การขายตามคำพรรณนากลายเป็นการขายตามตัวอย่างเสมอไปไม่ เพราะแม้ผู้ซื้อจะได้ดูตัวอย่างแล้ว แต่หากผู้ซื้อยังคงอาศัยคำพรรณนาลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินเป็นสำคัญแล้ว การซื้อขายในกรณีดังกล่าวก็เป็นการขายตามคำพรรณนาได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ นอกจากทรัพย์สินที่ส่งมอบจะต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติตรงตามตัวอย่างแล้ว ผู้ขายยังมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้ออีกด้วย เว้นแต่พฤติการณ์จะปรากฏตามเจตนาอันแท้จริงของคู่สัญญาว่า มุ่งหมายให้ทรัพย์สินนั้นมีลักษณะตรงตามตัวอย่างหรือตรงตามคำพรรณนาแต่เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าในสัญญาซื้อขายทรัพย์สินขึ้นเดียวกันอาจมีลักษณะเป็นการขายตามตัวอย่างและการขายตามคำพรรณนาไปในคราวเดียวกันได้ เนื่องจากสัญญาซื้อขายแต่ละอันอาจเข้าบทบัญญัติเป็นการขายประเภทตามส่วนที่แยกบัญญัติไว้ต่างๆ กันได้หลายประเภท โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นการขายตามคำพรรณนาหรือการขายตามตัวอย่างประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น

สำหรับหน้าที่ของผู้ขายอันเนื่องมาจากสัญญาซื้อขายตามคำพรรณนานั้น มิได้จำกัดเฉพาะหน้าที่ในการส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้อตามที่บัญญัติในมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น กล่าวคือ ผู้ขายยังมีหน้าที่หรือหนึ่งกระทำการหรือดเว้นกระทำการในประการอื่นประกอบด้วย ดังเช่นที่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7318/2537 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3624/2546 ได้ตัดสินไว้ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองความคาดหวังของผู้ซื้อในการทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งผู้ขายย่อมมีหน้าที่ต้องชำระหนี้ด้วยความสุจริตตามที่มาตรา 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดไว้ แม้ว่าจะไม่มีการกำหนดหน้าที่ข้างเคียงอื่นๆ (Collateral duties) ในหนังสือสัญญาซื้อขายหรือบทบัญญัติของกฎหมายโดยตรงก็ตาม แต่ก็สามารถอาศัยการตีความสัญญาโดยพิจารณาจากเจตนาที่แท้จริงของคู่สัญญาตามมาตรา 171 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ และในกรณีที่มีช่องว่างของสัญญาเกิดขึ้นก็สามารถใช้การตีความตามหลักสุจริตโดยพิเคราะห์ปกติประเพณีตามมาตรา 368 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อใช้ประกอบในการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ซื้อและผู้ขายในสัญญาซื้อขายตามคำพรรณนาได้

เมื่อได้พิจารณาลักษณะสำคัญของการขายตามคำพรรณนาแล้วก็อาจกล่าวได้ว่าเมื่อใดก็ตามที่สัญญาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมีลักษณะเป็นการขายตามคำพรรณนาตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดแล้ว ผู้ขายย่อมมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะหรือคุณสมบัติตรงตามคำพรรณนาที่ให้ไว้ ซึ่งลักษณะหน้าที่ของผู้ขายดังกล่าวโดยลักษณะที่แท้จริงแล้วย่อมถือเป็นข้อสัญญาอย่างหนึ่งที่ผู้ขายจะต้องปฏิบัติตาม กล่าวคือ ฐานความรับผิดชอบของผู้ขายในการส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาเกิดขึ้นเนื่องจากผู้ขายได้ให้คำรับรองไว้โดยปริยายว่าทรัพย์สินที่ตนส่งมอบจะมีลักษณะหรือคุณสมบัติตรงตามคำพรรณนาที่ให้ไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการรับรองโดยปริยาย (Implied term) ที่ปรากฏในมาตรา 13 ของ Sale of Goods Act 1979 ในประเทศอังกฤษ ทั้งนี้ เนื่องจากการทำคำพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินในระหว่างการทำสัญญาซื้อขายย่อมแสดงให้เห็นถึงความประสงค์ของคู่สัญญาได้โดยปริยายว่า มีเจตนาที่จะให้นำคำพรรณนาเช่นนั้นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงในสัญญา ซึ่งหากพิจารณาเจตนาในด้านของผู้ซื้อก็ย่อมสังเกตเห็นได้ว่าผู้ซื้อเองก็ประสงค์ให้ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำพรรณนาดังกล่าวด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าหน้าที่ของผู้ขายในการส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาจึงเป็นหน้าที่ตามข้อสัญญาโดยปริยายทั่วไปที่ผู้ขายมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามอยู่แล้ว กล่าวคือ ผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะหรือคุณสมบัติตรงตามข้อสัญญาโดยปริยายที่เกิดขึ้นโดยผลของคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้อ ทั้งนี้

เนื่องจากคู่สัญญาทั้งฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขายต่างมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามข้อตกลงที่ตนได้ให้ไว้ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงโดยชัดแจ้งหรือข้อตกลงโดยปริยาย อันเป็นไปตามหลักการรักษาสัญญาโดยทั่วไป (Pacta sunt servanda) ที่ใช้บังคับกับสัญญาทุกประเภท ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าแม้จะไม่มี การกำหนดหน้าที่ของผู้ขายตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไว้ แต่ก็สามารถนำหลักกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายโดยทั่วไปประกอบกรณีตีความเพื่อค้นหาเจตนาที่แท้ของคู่สัญญาตามมาตรา 171 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับกับการซื้อขายในลักษณะดังกล่าวได้

นอกจากนั้นหากพิจารณาความรับผิดของผู้ขายอันเนื่องมาจากการขายตาม คำพรรณนากับความรับผิดเพื่อชำระบกพร่องตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้วจะพบว่า หลักกฎหมายทั้งสองดังกล่าวมีขอบเขตในการใช้บังคับที่ใกล้เคียงกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งหมาย โดยสัญญาให้แก่ผู้ซื้อ ทั้งนี้ เนื่องจากหลักกฎหมายดังกล่าวต่างก็เกี่ยวข้องกับลักษณะ คุณสมบัติ หรือคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ความบกพร่องของทรัพย์สินตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่มี ลักษณะหรือคุณสมบัติไม่ตรงตามคำพรรณนาที่ได้บรรยายไว้ ในขณะที่ความชำระบกพร่องตาม มาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกิดขึ้นจากการที่ทรัพย์สินนั้นขาดคุณสมบัติอัน พึงมีตามสัญญาซึ่งเป็นเหตุให้เสื่อมราคา หรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็น ปกติหรือประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญา แต่อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าหน้าที่ของผู้ขาย ในการส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ เกิดจากการที่ผู้ขายให้คำรับรองโดยปริยายว่าตนจะส่งมอบทรัพย์สินที่มีลักษณะ ตรงตามคำพรรณนาให้แก่ผู้ซื้อ ซึ่งโดยลักษณะย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนาของคู่สัญญาว่าได้นำ คำพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงใน สัญญาซื้อขายโดยปริยายแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนาจึงอาจ พิจารณาได้ว่าเป็นกรณีเดียวกันกับการที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินซึ่งขาดคุณสมบัติอันพึงมีตาม สัญญาให้แก่ผู้ซื้อตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั่นเอง

ขอบเขตที่ใกล้เคียงกันเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาในการปรับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงได้ว่า ควรนำบทบัญญัติในเรื่องใดมาใช้บังคับกับกรณีพิพาทที่เกิดขึ้น เนื่องจากหน้าที่และความ รับผิดของผู้ขายจากการส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนากับการส่งมอบทรัพย์สินชำระ บกพร่องมีความผูกพันหรือความรับผิดที่แตกต่างกันออกไป เช่น หลักความรับผิดโดยไม่มี ความผิด

(มาตรา 472 วรรคสอง) อายุความในการฟ้องคดี (มาตรา 474) สิทธิในการยึดหน่วงราคา (มาตรา 488) หรือสิทธิตามกฎหมายอื่นๆ เป็นต้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาหลักความรับผิดชอบในคุณภาพสินค้าตามที่ปรากฏในกฎหมายต่างประเทศแล้วจะพบว่า หลักกฎหมายในเรื่องดังกล่าวได้มีการวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปที่ได้มีการกำหนดแนวทางในการบัญญัติกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายตาม Directive 1999/44/EC of 25 May 1999, on certain aspects of the sale of goods and associated guarantees กล่าวคือ ในการพิจารณาคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขายให้นำพฤติการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบในการพิจารณาว่าทรัพย์สินมีคุณภาพตรงตามสัญญาหรือไม่ (conformity of goods) เช่น คำพรรณนา (description) ตัวอย่างหรือแบบอย่าง (sample or model) ที่ผู้ขายได้แสดงต่อผู้ซื้อ ความเหมาะสมแก่ประโยชน์โดยเฉพาะเจาะจงที่ผู้ซื้อต้องการหรือประโยชน์โดยทั่วไปของทรัพย์สินประเภทเดียวกัน รวมทั้งการพิจารณาจากข้อความที่ผู้ขาย ผู้ผลิตหรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวได้แสดงต่อบุคคลโดยทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของทรัพย์สินนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อความที่ปรากฏในโฆษณา เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักกฎหมายว่าด้วยการขายตามคำพรรณนากับความรับผิดชอบชำระบกพร่องตามกฎหมายไทยนั้น ในมุมมองของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปเห็นว่าหลักกฎหมายทั้งสองดังกล่าวเป็นเรื่องเดียวกัน กล่าวคือ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของทรัพย์สินที่ผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงได้มีการนำมาบัญญัติรวมไว้เป็นมาตราเดียวกัน

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นว่า บทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบชำระบกพร่องตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีขอบเขตที่ครอบคลุมถึงการขายตามคำพรรณนาคตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว เนื่องจากคำพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินที่กระทำในระหว่างการทำสัญญาซื้อขายย่อมถือเป็นข้อสัญญาโดยปริยายอย่างหนึ่งที่ผู้ขายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งลักษณะหรือคุณสมบัติดังกล่าวย่อมถือเป็นสิ่งที่พึงมีในทรัพย์สินที่ซื้อขายตามความมุ่งหมายของสัญญาตามมาตรา 472 นั้นเอง

2. ข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ศึกษาหลักกฎหมายว่าด้วยการขายตามคำพรรณนาโดยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศแล้ว ผู้เขียนขอเสนอแนะแนวทางในการใช้และการตีความกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

1. การใช้และการตีความมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(1) การพรรณนาถึงลักษณะรูปพรรณสัณฐานหรือคุณภาพของทรัพย์สินตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ควรจำกัดว่าต้องเป็นการกระทำโดยผู้ขายแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น กล่าวคือ ผู้ซื้อก็สามารถเป็นผู้พรรณนาลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินที่ซื้อขายได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากความรับผิดชอบของผู้ขายในการส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนาตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกิดขึ้นจากการที่ผู้ขายให้คำรับรองในคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินที่ซื้อขายเป็นสำคัญ ดังนั้น คำรับรองของผู้ขายจึงอาจเกิดขึ้นจากการที่ผู้ขายได้ให้คำรับรองในคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินที่ผู้ซื้อเป็นผู้พรรณนาก็ได้ ซึ่งย่อมรวมถึงกรณีการซื้อขายตามเงื่อนไขเรียกประกวดราคาของผู้ซื้อด้วย

(2) การขายตามคำพรรณนาไม่ควรจำกัดว่าจะต้องเป็นกรณีที่ผู้ซื้อไม่เห็นหรือตรวจตราทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสัญญาเท่านั้น กล่าวคือ แม้ว่าผู้ซื้อจะมีโอกาสได้เห็นหรือตรวจตราทรัพย์สินก่อนก็ตาม แต่หากผู้ซื้อไม่มีโอกาสหรือเป็นการยากที่ผู้ซื้อจะตรวจสอบคุณสมบัติที่แท้จริงของทรัพย์สินนั้นในรายละเอียดได้ทั้งหมด สัญญาซื้อขายที่เกิดขึ้นก็มีลักษณะเป็นการขายตามคำพรรณนาเช่นเดียวกัน หากว่าผู้ซื้อได้ตกลงใจซื้อทรัพย์สินนั้นโดยอาศัยคำพรรณนาที่บรรยายไว้เป็นสำคัญ

(3) การขายตามคำพรรณนาอาจมีได้แม้ว่าข้อความที่ผู้ขายได้พรรณนาให้ผู้ซื้อทราบจะเป็นข้อความที่ปรากฏในคำโฆษณาที่ผู้ขายได้เผยแพร่แก่บุคคลเป็นการทั่วไปก็ตาม เนื่องจากหากผู้ซื้อได้ตกลงใจซื้อทรัพย์สินดังกล่าวโดยอาศัยคำโฆษณาของผู้ขายเป็นสำคัญแล้ว คำโฆษณาดังกล่าวก็จะกลายเป็นข้อตกลงส่วนหนึ่งในสัญญาซึ่งผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำโฆษณาให้แก่ผู้ซื้อ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่าทรัพย์สินดังกล่าวมีลักษณะไม่ตรงตามคำโฆษณาที่ผู้ขายได้บรรยายไว้แล้ว ผู้ซื้อก็สามารถเรียกร้องให้ผู้ขายรับผิดชอบตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ โดยถือว่าคำโฆษณาของผู้ขายมีลักษณะเป็นคำพรรณนาตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว

นอกจากนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ซื้อจากการโฆษณาขายสินค้าโดยผู้ผลิตหรือบุคคลอื่นๆ ที่มีใช้คู่สัญญากับผู้ซื้อ จึงควรมีการตีความว่าการโฆษณาขายสินค้าโดยผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือบุคคลอื่นๆ ที่ได้แสดงตนว่าเป็นผู้ประกอบการธุรกิจค้าขายสินค้านั้น สามารถถือเป็นคำพรรณนาที่มีผลผูกพันให้ผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามข้อความที่โฆษณาได้ โดยต้องปรากฏข้อเท็จจริงด้วยว่าผู้ขายได้แสดงออกไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายว่าตนได้นำข้อความตามคำโฆษณาของผู้ผลิตหรือบุคคลอื่นๆ มาเป็นคำพรรณนาของตนแล้วเท่านั้น ดังนั้น หากผู้ขายมิได้แสดงออกโดยการรับรองคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินตามที่ปรากฏในการโฆษณาของผู้ผลิตหรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวแล้ว ก็ไม่อาจตีความเพื่อกำหนดให้ผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่ตรงตามคำพรรณนาของบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ เนื่องจากจะทำให้ผู้ขายต้องแบกรับภาระที่ตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งผู้เขียนจะได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในประเด็นนี้ต่อไป

(4) เพื่อแก้ปัญหาความไม่ธรรมต่อผู้ซื้อในการนำบทบัญญัติว่าด้วยการขายตามคำพรรณนามาใช้บังคับ เนื่องจากสิทธิที่ด้อยกว่าสิทธิอันเนื่องมาจากการที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินชำรุดบกพร่อง ทั้งที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายฉบับอื่นๆ เช่น สิทธิในการยึดหน่วงราคาตามมาตรา 488 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สิทธิในการเปลี่ยนสินค้าในกรณีที่มีความชำรุดบกพร่องตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 การห้ามกำหนดข้อตกลงยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการค้าหรือวิชาชีพเพื่อความชำรุดบกพร่องตามมาตรา 6 พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 หรืออำนาจศาลในการพิพากษาให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนสินค้าใหม่ให้แก่ผู้บริโภค แทนการแก้ไขซ่อมแซมสินค้าในกรณีที่สินค้านั้นชำรุดบกพร่องตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 เป็นต้น รวมทั้งกำหนดอายุความตามมาตรา 474 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่น่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ซื้อมากกว่า เนื่องจากมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่เวลาที่พบเห็นความชำรุดบกพร่อง ซึ่งแตกต่างจากอายุความเพื่อการส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนาที่มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่ส่งมอบตามมาตรา 504 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น จึงควรตีความว่าการที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนามีลักษณะเป็นการส่งมอบทรัพย์สินชำรุดบกพร่องตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แทน เนื่องจากคำพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินซึ่งกระทำในระหว่างการทำสัญญาซื้อขายย่อมถือเป็นข้อสัญญาโดยปริยายอย่างหนึ่งของผู้ขายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งลักษณะหรือคุณสมบัติของทรัพย์สินดังกล่าวย่อมถือ

เป็นสิ่งที่พึงมีในทรัพย์สินตามความมุ่งหมายของสัญญาตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั่นเอง อันสอดคล้องกับการพิจารณาความหมายของคำว่า “ชำระดอกเบี้ย” โดยพิจารณาจากความมุ่งหมายของคู่สัญญาเป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวจะไม่มีค่าชำระดอกเบี้ยในเนื้อหาเลยก็ตาม

2. การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(1) ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการขายตามคำพรรณนากับความรับผิดเพื่อชำระดอกเบี้ย มีข้อเสนอแนะดังนี้

เห็นควรให้ยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยการขายตามคำพรรณนาตามมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความสับสนในการปรับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงในกรณีที่มีความใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินที่เสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งหมายโดยสัญญาให้แก่ผู้ซื้อ ประกอบกับสามารถนำบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดเพื่อชำระดอกเบี้ยมาใช้บังคับกับความรับผิดของผู้ขายอันเนื่องมาจากการส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนาได้ เนื่องจากการทำคำพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติหรือลักษณะของทรัพย์สินในระหว่างการทำสัญญาซื้อขายย่อมก่อให้เกิดข้อสัญญาโดยปริยายที่ผู้ขายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งลักษณะหรือคุณสมบัติดังกล่าวย่อมถือเป็นสิ่งที่พึงมีในทรัพย์สินที่ซื้อขายตามความมุ่งหมายของสัญญาตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนั้นสิทธิที่ผู้ซื้อได้รับจากการที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินชำระดอกเบี้ยยังมีมากกว่าสิทธิที่ผู้ซื้อจะได้รับจากการที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามคำพรรณนา ทั้งที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายฉบับอื่นๆ รวมทั้งกำหนดอายุความที่น่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ซื้อมากกว่า และเพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้เขียนจึงได้เสนอให้แก้ไขมาตรา 504 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

“มาตรา 504 ในข้อรับผิดเพื่อการส่งของไม่ตรงตามตัวอย่าง ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่เวลาส่งมอบ”

สำหรับบทบัญญัติว่าด้วยการขายตามตัวอย่างตามมาตรา 503 วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น เนื่องจากยังไม่มีข้อความชัดเจนว่าความรับผิดของผู้ขายในกรณีดังกล่าวโดยตัวของมันเองแล้วถือเป็นข้อสัญญาอย่างหนึ่งที่ผู้ขายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามดังเช่นกรณีของการขายตามคำพรรณนาหรือไม่ ประกอบกับยังไม่ชัดเจนว่าบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดเพื่อชำระดอกเบี้ยตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะสามารถ

ครอบคลุมถึงข้อเท็จจริงที่ผู้ขายส่งมอบทรัพย์สินไม่ตรงตามตัวอย่างได้หรือไม่ ผู้เขียนจึงเห็นควรวาง
 คงหลักการตามมาตรา 503 วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไว้เช่นเดิม

(2) ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจากการขายสินค้าโดยใช้สื่อโฆษณา
 มีข้อเสนอแนะดังนี้

เนื่องจากได้มีการเสนอให้ยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยการขายตามคำพรรณนาตาม
 มาตรา 503 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อแก้ปัญหาความสับสนในการ
 ปรับใช้กฎหมายในข้อเท็จจริงที่มีความใกล้เคียงกัน ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นควรวางเพิ่มเติมหลักการ
 ที่กำหนดให้นำข้อความที่ผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือบุคคลอื่นที่แสดงตนว่าเป็นผู้ประกอบการ
 ขายสินค้านั้นได้แสดงต่อบุคคลเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขาย โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งข้อความที่ปรากฏตามสื่อโฆษณามาใช้ประกอบในการพิจารณาคุณภาพของทรัพย์สินที่
 ผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้
 เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการดังกล่าวในกฎหมายต่างประเทศที่ได้นำมาบัญญัติ
 ไว้เป็นส่วนหนึ่งของบทบัญญัติว่าด้วยคุณภาพของทรัพย์สินที่ซื้อขาย ดังเช่น มาตรา 14 (2D) ของ
 Sale of Goods Act 1979 ในประเทศอังกฤษหรือมาตรา 2 (2)(d) ของข้อกำหนดแห่งสหภาพยุ
 โรปว่าด้วยคุณภาพสินค้า (Directive 1999/44/EC of 25 May 1999, on certain aspects of the
 sale of goods and associated guarantees) เป็นต้น ซึ่งโดยหลักการย่อมเทียบเคียงได้กับ
 บทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดเพื่อชำรุดบกพร่องตามมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
 พณิชย์ของไทย ซึ่งการเพิ่มเติมหลักการดังกล่าวในมาตรา 472 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
 พณิชย์จะก่อให้เกิดประโยชน์ในแง่ที่ว่าสามารถนำมาใช้บังคับกับการขายสินค้าโดยใช้สื่อโฆษณา
 ประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะการขายสินค้าในลักษณะดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นการขายตามคำพรรณนา
 ตามกฎหมายหรือไม่ โดยผู้เขียนเสนอให้รวมความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา 472 แห่ง
 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไว้เป็นความในวรรคเดียวกันเพื่อความชัดเจนในการปรับใช้
 กฎหมาย และเพิ่มเติมหลักการใหม่เป็นความในวรรคสอง ดังนี้

“มาตรา 472 ในกรณีทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นเหตุ
 ให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติก็ดี ประโยชน์ที่มุ่งหมาย
 โดยสัญญาก็ดี ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิด ความดังกล่าวให้ใช้บังคับทั้งที่ผู้ขายรู้อยู่แล้วหรือไม่รู้
 ความชำรุดบกพร่องมีอยู่

ให้นำข้อความที่ผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือบุคคลอื่นที่แสดงตนว่าเป็นผู้ประกอบการซื้อขายสินค้าได้แสดงต่อบุคคลเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะ คุณสมบัติหรือคุณภาพของทรัพย์สิน โดยเฉพาะข้อความที่ปรากฏในการโฆษณา มาใช้ในการพิจารณาว่าทรัพย์สินที่ซื้อขายมีความชำรุดบกพร่องตามความในวรรคหนึ่งหรือไม่ เว้นแต่ผู้ขายไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ถึงข้อความเช่นนั้น หรือข้อความดังกล่าวได้ถูกยกเลิกหรือแก้ไขในเวลาทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งการยกเลิกหรือแก้ไขนั้นได้กระทำต่อบุคคลโดยทั่วไปแล้ว หรือการตกลงใจซื้อทรัพย์สินของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากข้อความเช่นนั้น”

ตารางเปรียบเทียบการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอที่แก้ไข
<p>มาตรา 503</p> <p>ในการขายตามตัวอย่างนั้น ผู้ขายต้องส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามตัวอย่าง</p> <p>ในการขายตามคำพรรณนา ผู้ขายจำต้องส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามคำพรรณนา</p>	<p>มาตรา 503</p> <p>ในการขายตามตัวอย่างนั้น ผู้ขายต้องส่งมอบทรัพย์สินให้ตรงตามตัวอย่าง</p>
<p>มาตรา 504</p> <p>ในข้อรับผิดเพื่อการส่งของไม่ตรงตามตัวอย่าง หรือไม่ตรงตามคำพรรณนานั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่ง นับแต่เวลาส่งมอบ</p>	<p>มาตรา 504</p> <p>ในข้อรับผิดเพื่อการส่งของไม่ตรงตามตัวอย่าง ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่เวลาส่งมอบ</p>

กฎหมายปัจจุบัน	ข้อเสนอที่แก้ไข
<p>มาตรา 472</p> <p>ในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่องอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติที่ดี ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญาที่ดี ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบ</p> <p>ความที่กล่าวมาในมาตรานี้ย่อมใช้ได้ทั้งที่ผู้ขายรู้อยู่แล้วหรือไม่รู้ว่าความชำรุดบกพร่องมีอยู่</p>	<p>มาตรา 472</p> <p>ในกรณีทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติที่ดี ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญาที่ดี ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบ ดังกล่าวให้ใช้บังคับทั้งที่ผู้ขายรู้อยู่แล้วหรือไม่รู้ว่าความชำรุดบกพร่องมีอยู่</p> <p>ให้นำข้อความที่ผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือบุคคลอื่นที่แสดงตนว่าเป็นผู้ประกอบการซื้อขายสินค้านั้นได้แสดงต่อบุคคลเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะ คุณสมบัติหรือคุณภาพของทรัพย์สิน โดยเฉพาะข้อความที่ปรากฏในการโฆษณามาใช้ในการพิจารณาว่าทรัพย์สินที่ซื้อขายมีความชำรุดบกพร่องตามความในวรรคหนึ่งหรือไม่ เว้นแต่ผู้ขายไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ถึงข้อความเช่นนั้น หรือข้อความดังกล่าวได้ถูกยกเลิกหรือแก้ไขในเวลาทำสัญญาซื้อขาย ซึ่งการยกเลิกหรือแก้ไขนั้นได้กระทำต่อบุคคลโดยทั่วไปแล้ว หรือการตกลงใจซื้อทรัพย์สินของผู้ซื้อมิได้รับอิทธิพลจากข้อความเช่นนั้น</p>